

Suosittelvat Kapos-merkit kansanopistojen perustaitokoulutuksissa

Kansalliset perustaitojen osaamismerkkit eli Kapos-merkit löytyvät täältä <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/kooste/vapaasivistystyo>

Alla olevassa taulukossa on kirjattuna ne osaamismerkkit, joita suosittelemme myönnettävän kansanopiston perustaitokurssin hyväksytysti suorittaneelle opiskelijalle. Oikealla olevaan sarakkeeseen olemme kirjanneet ne osaamismerkkit, joita suosittelemme myös myönnettäväksi, mikäli kurssin sisältöön esimerkiksi lisätään jokin osaamismerkissä mainittu sisältö.

Monet kansallisista perustaitojen osaamismerkeistä ovat sellaisia, joita voi myöntää opiskelijalle yli oppiainerajojen. Joten kurseilta voi myöntää myös muita osaamismerkkejä kuin taulukkoon kirjattuja, mikäli opiskelija täyttää osaamismerkkin arviointikriteerit.

Digitaidot

Kurssi	Kurssin suorittaneelle suositeltavat merkit	Merkit, joita kurssilla voidaan myös myöntää osaamisensa osoittaneelle Suluissa on kuvaus siitä, mitä sisältöjä tulee lisätä kurssille, jotta osaamismerkkin kriteerit täyttyvät
Tietokoneen peruskäyttö	Digiosaamisen kehittäminen Digitaaliset ratkaisut Digitaaliset toimintaympäristöt	
Tekstinkäsittely ja esitysgrafiikka	Digiosaamisen kehittäminen	Digitaalinen sisältö (Sisältöihin tulee lisätä perusosaamista tekijänoikeuksista) Digitaaliset ratkaisut (Esimerkiksi, jos opiskelija pystyy ratkomaan eteen tulleita haasteita itsenäisesti) Palautteen hyödyntäminen Tekstitaidot

		Viestintä
Pilvipalvelut ja verkko-oppimisympäristöt	Digiosaamisen kehittäminen Digitaaliset toimintaympäristöt	Digitaalinen sisältö (Sisältöihin tulee lisätä perusosaamista tekijänoikeuksista)
Tiedonhaku ja verkossa toimiminen	Digiosaamisen kehittäminen Digitaalinen tiedonhaku	Digitaalinen sisältö (Sisältöihin tulee lisätä erilaisten dokumenttien lähettäminen sekä perusasiat tekijänoikeuksista) Digitaaliset viestintäkanavat (Sisältöihin tulee lisätä myös muita viestintäkanavia sähköpostin lisäksi) Tekstin sisältö (Sisältöihin tulee lisätä tekstiympäristöjen ja tekstin vaikutusten arviointia) Viestintä (Sisältöihin lisättävä viestinnän tuottaminen tilanteeseen sopivasti)
Tietoturva ja tekijänoikeudet	Digiosaamisen kehittäminen Digitaalinen turvallisuus (Sisältöihin tulee lisätä henkilötietojen käsittelyyn liittyviä yksilön oikeuksia)	Digitaalinen sisältö (Sisältöihin tulee lisätä yksinkertaisten dokumenttien tuottaminen) Digitaalinen tiedonhaku (Sisältöihin tulee lisätä tiedon haku digitaalisista ympäristöistä)
Työhaun sovelluksia	Digitaalinen sisältö (Sisältöihin tulee lisätä perusosaamista tekijänoikeuksista) Digitaaliset toimintaympäristöt	Digiosaamisen kehittäminen Digitaalinen tiedonhaku Oma osaaminen (Sisältöihin tulee lisätä omien vahvuuksien ja kehittymistarpeiden tunnistaminen ohjaajan kanssa) Oman toiminnan ohjaus (Sisällöissä tulee olla esim. jonkin oman projektin toteutus) Palauteen hyödyntäminen Viestintä

Kestävyyshaidot

Kurssi	Kurssin suorittaneelle suositeltavat merkit	Merkit, joita kurssilla voidaan myös myöntää osaamisensa osoittaneelle Suluissa on kuvaus siitä, mitä sisältöjä tulee lisätä kurssille, jotta osaamismarkin kriteerit täyttyvät
Energiatehokas asuja	Kodin ympäristövastuullisuus (Energiatehokas asuja + Kiertotalouden edistäjä + Tietoinen kuluttaja -kurssit tuottavat yhdessä osaamista tähän merkkiin.)	
Kiertotalouden edistäjä	Kodin ympäristövastuullisuus (Energiatehokas asuja + Kiertotalouden edistäjä + Tietoinen kuluttaja -kurssit tuottavat yhdessä osaamista tähän merkkiin.)	Digitaalinen tiedonhaku (Sisältöihin lisättävä tiedonhaun tehtäviä)
Kestävä liikkua	Kestävä tulevaisuus (Tätä voi täydentää Tietoinen kuluttaja ja Digitalisaation vaikutukset -kursseilla.)	Digitaalinen tiedonhaku (Sisältöihin lisättävä tiedonhaun tehtäviä)
Tietoinen kuluttaja	Kodin ympäristövastuullisuus (Energiatehokas asuja + Kiertotalouden edistäjä + Tietoinen kuluttaja -kurssit tuottavat yhdessä osaamista tähän merkkiin.)	Kuluttajan oikeudet (Sisältöihin lisättävä tämän merkin osaamistavoitteet) Digitaalinen tiedonhaku (Sisältöihin lisättävä tiedonhaun tehtäviä)
Planetaarinen ruokailija	Kestävä tulevaisuus	Digitaalinen tiedonhaku (Sisältöihin lisättävä tiedonhaun tehtäviä)

		tehtäviä)
Taloustaituri	Oma talous Arjen rahankäyttö	Digitaalinen tiedonhaku (Sisältöihin lisättävä tiedonhaun tehtäviä) Palkka (Sisältöihin tehtävä pieniä lisäyksiä mm. verotukseen ja palkkalaskelmaan liittyen)

Hyvinvointitaidot

Kurssi	Kurssin suorittaneelle suositeltavat merkit	Merkit, joita kurssilla voidaan myös myöntää osaamisensa osoittaneelle Suluissa on kuvaus siitä, mitä sisältöjä tulee lisätä kurssille, jotta osaamismerkkin kriteerit täyttyvät
Olen tietoinen vuorovaikuttaja	Vuorovaikutus	Oman toiminnan ohjaus (Sisältöihin lisättävä oman toiminnan suunnittelu ja arviointi)
Toimin ryhmässä kunnioittavasti	Ryhmässä toimiminen	Vuorovaikutus Digitaaliset viestintäkanavat (Sisältöihin lisättävä digitaalista viestintää)
Edistän moninaisuutta yhteisössä	Ryhmässä toimiminen ja vuorovaikutus	Digitaaliset viestintäkanavat (Sisältöihin lisättävä digitaalista viestintää) Toimiminen yhteiskunnassa (Sisältöihin lisättävä yhteiskunnassa toimimisen sisältöjä)

Ohjaan omaa toimintaani	Oman toiminnan ohjaus	Oma ajankäyttö (Sisältöihin lisättävä ajanhallintaa ja ajankäytön apuvälineitä)
Vahvistan omaa hyvinvointiani	Oma työhyvinvointi	Oma turvallisuustoiminta (Sisältöihin lisättävä turvallisuutta ylläpitäviä käytäntöjä) Oma oppiminen (Sisältöihin lisättävä oppimisen tapojen tunnistaminen) Digitalisaation vaikutukset (Sisältöihin lisättävä digitaalisten työkalujen ja laitteiden vaikutuksia omaan hyvinvointiin ja ympäristöön)
Edistän turvallisuutta	Oma turvallisuustoiminta	Oma työhyvinvointi (Sisältöihin lisättävä työhyvinvointia ylläpitäviä käytäntöjä) Digitaalinen turvallisuus (Sisältöihin lisättävä turvallinen toiminta digitaalisissa toimintaympäristöissä)
Toimin vastuullisena työyhteisön jäsenenä	Vuorovaikutus Oma työhyvinvointi , Oma turvallisuustoiminta Ryhmässä toimiminen Palautteen hyödyntäminen	Oma osaaminen (Sisältöihin lisättävä oman osaamisen, vahvuuksien ja kehittymistarpeiden hyödyntäminen) Oma osaamispolku (Sisältöihin lisättävä oman osaamispolun suunnittelu) Oman toiminnan ohjaus (Sisältöihin lisättävä oman toiminnan suunnittelu ja arviointi)
Aktiivinen toimija	Toimiminen yhteiskunnassa	Digitaalinen tiedonhaku (Sisältöihin lisättävä tiedonhaun tehtäviä)